

Sportegyesületet alapított a Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Sportegyesületet alapított a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. Az MMSZ SE az első időben a monori cigánytelepen zajló integrációs program során szerveződött labdarúgócsapatot működteti, terveit szerint azonban más településeken és több sportágban is lehetővé teszi, hogy a legelesettebb családok gyerekei megmutathassák tehetségüket, és esélyt kapjanak a kiemelkedésre.

Ez a történet a monori szántóföldeken kezdődött, valahol a romatelepen szélén, ahol 2004-ben indította el Monori Tabán Integrációs Programját a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. A cigánytelepi srácok egy bokros terület mögött alakították ki saját pályájukat a szántóföldön, ahol két-két karót leszúrtak kapunak, s indulhatott a játék. Titkos hely volt ez a göröngyös, poros birodalom, és az is maradt volna, ha 2011-ben nem kerül a Máltai Tanodába szociális munkásként Maka István, vagy ahogyan az ottaniak ismerik, Csoki. Egy egykori profi labdarúgó.

A telepen pillanatok alatt elterjedt a hír, hogy az új „Máltás fiú”, valamikor a Honvédban játszott, mi több, a roma válogatott tagjaként bejárta a fél világot. Nem sokkal később a nagyobb fiúk elvitték őt a szántón kialakított titkos pályára, ő pedig elhatározta, hogy ezekből a telepen élő srácokból igazi focicsapatot formál.

– Miért? Amikor a Roma Labdarúgó Válogatottba kerültem, feltűnt, hogy nem voltak szegény cigánycsaládból érkezett focisták. Minden családnak volt valami vállalkozása, legalább egy MÉH-telep. Azután rájöttem, hogy a szegényeknek nincs esélyük, hiszen a focihoz pénz kell. Az egyesületben tagsági díjat kell fizetni, a gyerekek cipőt és mezt kell venni. Ilyesmire egy telepen élő családban soha nem jut pénz.

Maka István 2011 tavaszán a Tanodában végzett munkája mellett önkéntesként kezdte megszervezni a monori telep focicsapatát. Az első edzések után Kakucsra, egy meghívásos tornára be is nevezte a csapatot.

– Kíváncsi voltam, hogyan viselkednek a fiúk éles helyzetben, mit csinálnak, hogyan működnek együtt. Elmentünk egy 16 csapatos tornára, ahol már az első meccsen alaposan kikaptunk, ezzel ki is estünk. Hatalmas pofon volt. A végén leültem őket, és megkérdeztem, hogy szerintük mi volt a probléma. Hát a Józsi nem passzolt, nem passzolt a Krisztián sem... És te mit tettél a győzelemért? Hát én se passzoltam. Innen vezettem le, hogy a foci csapatjáték. Erről a későbbiekben is sokat beszélgettünk. Egy jó hónapon át kökeményen tanultunk és edzettünk. Leraktam a bójákat, mondtam, most mozgáskoordinációs feladatokat végzünk. Nézték, hogy mindek, ez nem érdekes. Azt feleltem, ha futballista akarsz lenni, akkor ezt kell tenned. Ha megnézed Ronaldót és Messit, látod, már önmagában az is szép, ahogy fut. Mert fejlett a mozgáskoordinációja. A bóják azért fontosak, hogy megtanulj futni. Hogy focistának tûnj.

Másfél hónap múlva a monori srácokat újra meghívták a kakucsi tornára. Akkor már negyedik lett a csapat. Ez megmutatta, hogy egy kis munkával mekkorát lehet előrelépni.

– Azután elkezdünk építkezni – folytatja „Csoki”. –Kinéztem egy futsal tornát, kicsit féltem, tőle, hogy biztosan jó ötlet-e a kispályás teremlabdarúgás, mert a csapatokban nem egy válogatott játékos is akadt. Amikor elmondtam, mi vár rájuk, mindenki jönni akart. Mondtam, hogy még többet kell dolgozni. Szó nélkül csinálták. Eljött a torna, ahol először láthatták, hogy milyen magas szinten is lehet focizni. Négy-nullra kikaptunk, de a közönség megtapsolta a kapusunkat, mert annyira jó volt. Bár a vereséget nehezen viselték, elkezdtek arról beszélni, hogy milyen jó lenne egyesületi szinten bekapcsolódnival egy olyan bajnokságba, ahol már játékos megfigyelők is vannak.

x x x

Bátki Márton, a Monori Tabán Integrációs Program vezetője az egyik edzésre a műfüves pályát szerezte meg, a másikra pedig a helyi gimnázium tornatermét bérelte ki. A focizni járó gyerekek cipőt és mezt kaptak a Magyar Máltai Szeretetszolgálat támogatásával. A sport új lehetőségeket nyitott a szociális munkában. Nemcsak a gyerekeknek, hanem a családokkal dolgozó szakembereknek is.

– A mélyszegénységben élő családok gyerekeinél a sportnak olyan hatása volt, amit korábban semmilyen eszközzel nem tudtunk elérni. A 18-20 éves korosztály például megközelíthetetlen volt számunkra, bárhogyan próbáltuk bevonni őket a programjainkba,

mindenütt falakba ütköztünk. Az edzésekre azonban közülük is többen járnak kezdtek. Az pedig egyszerűen hihetetlen, ahogyan a jellemüket kezdte el megváltoztatni a sport, miközben új közösség épült. Ez itt, a saját törvényei szerint élő cigánytelepen nagyon nagy eredmény. Nagyon fontos például, hogy megtanultak köszönni. Tartásuk lett, még a kézfogásuk is más. Volt egy mosdatlan, koszos fiú, aki egész nap a sarkon állva szotyizott. Senkinek nem nézett a szemébe, még a járása is furcsa, nyegle volt. Fél év focizás alatt teljesen kicserélődött. Nemrég bejött ide, azt mondta, sziasztok, szeretnék telefonálni a gyakorlati helyemre, mert elkéstem. Ilyet azelőtt nem lehetett tőle hallani. A sport célt ad a hozzá hasonló fiataloknak. Sikerélményt jelent, amit ezeknek a srácok sem a suliban, sem a családban nem kapnak meg. Rosszabb esetben a sikerélmény a bűnözéssel függ össze, mert ezzel tud kitűnni. A rendszeres edzéssel, a sikeres meccsekkel viszont kontrolláltan leköthetők a bennük feszülő energiák.

– Azt szeretnénk – folytatja Bárti Márton – hogy országos bajnokságokon indulhassunk, és a sportegyesületnek más szakosztályai is legyenek, nem csak foci. Arra törekszünk, hogy minden telepen, ahol a Máltai Szeretetszolgálat valamilyen modellprogramja zajlik, elinduljon valamilyen fajta sportélet. Azzal a különbséggel persze, hogy míg máshol a tehetségeket szokták kiemelni, itt az a fontos, hogy ez mindenki számára nyitott lehetőség legyen. Nem versenystávkokat szeretnénk. A sport nálunk egy fontos, a szocializálót, a fejlődést segítő szakmai eszköz. Elfoglaltságot ad, célt, sikerélményt és reményt. Azért kell, hogy legyen egy profi csapatunk is, amelyik a hátán viszi az egészet, de az a legfontosabb, hogy alatta ott legyen egy széles bázis.

x x x

Rafael Gusztáv csatár, tizenkét éves, öt testvérével és szüleivel él a telepen. Róluk nem szívesen mesél. Annál nagyobb kedvvel a fociról

– Az edző azt kérte, hogy jól viselkedjünk, ne álljunk bukásra, tanuljuk meg, amit kell. Meg lehet csinálni. Nagyon várom az edzéseket. Jó lenne úgy játszani, mint Messi, vagy Ronaldo. A suliban felnéznek ránk, mi képviseljük az országos sportrendezvényeken az egész iskolát. Ez nagyon jó érzés. Amióta látták, hogyan focizok, az osztálytársaim is jobban barátkoznak velem. Ha játszunk testnevelés órán, veszekednek, hogy kivel legyek. Otthon is örülnek annak, hogy jól focizok, de nem tudtak eljönni a meccsre, csak ha Monoron játszottunk. Akkor nagyon sokan jöttek a telepről. Nehéz is volt így játszani. Ha idegenben kapunk ki, az más. Itthon rosszabb a vereség. Szégyen, ha azt mondják, nem vagyunk olyan jók... Nyerni viszont nagyon jó, az nagy büszkeség. Kolompár Viktor Zsolt 17 éves, jobb és balszélső. Családja van, kéthónapos kisgyereke várja otthon. Magántanulóként újrakezdte a korábban félbehagyott iskolát. Korábban a rosszaságával tűnt ki, most a góljaira emlékeznek.

– Jó tanuló lehettem volna – meséli – de nem tanultam, ezért átraktak a speciálisba. Itt a Tanodában Maka István, Csoki szokott tanítani, mert most magántanuló vagyok. Pestre készülök takarítani, hogy pénzt keressek. A foci óriási lehetőség. Visznek bennünket meccsre, kaját vesznek nekünk, mezt, igazi futball cipőt, amiben játszhatunk. Voltunk már Budapesten, Esztergomban, Ózdon. Az edző nagyon sokat segít. Az álmom, hogy kijutok Brazíliába, nagy focista leszek, és abból keresem a pénzemet.

x x x

– Két év kevés idő, hiszen össze kellett szokni, meg kellett ismerni egymást, meg kellett tanulni az alapvető labdás mozgásokat – összegzi Maka István – A második félévben már gyorsabban és precízebben kellett megcsinálni a feladatokat, a 3. félévtől pedig már új dolgokat is tanultunk. A csapatépítéshez nem elég a pályán együtt lenni. Ezért elmentünk együtt városnézőbe, vagy strandra, ahová nem kellett irgalmatlan mennyiségű pénz. Bárhová mehettünk, de a telepről mindenképpen ki, hogy új impulzusok, új ingerek érik a srácokat, együtt.

Az egyik legszebb eredménynek a 2012. decemberi Fair-play bajnokságon elért elismerést tartja Maka István. Tizenkét csapat közül maximális pontszámmal az első helyet szerezték meg. A másik nagy eredmény pedig az volt, hogy egyre több érdeklődő jött a városból, hogy a telepi csapattal szeretne játszani. Monoron már mindenki tudja, hogy működik itt egy labdarúgó program, amelyet a telepen élő fiatalok építettek fel. A mostani csapatokban is van már 5-6 játékos, aki nem telepi, és nem is roma származású. A kis focisták sikerét bizonyítja, hogy a Kossuth Lajos Általános Iskolában a telepi focisták képviselik az iskolájukat az országos diákolimpián.

– Két év után már négy csapatunk van, és mindegyik mellé sikerült már saját edzőt is szerezni. Régi sportkapcsolatokat elevenítettem fel, a legkisebbeknek volt gyerekkorukon kollégám, Háber Laci bácsi lett az edzőjük, aki annak idején a Fradi utánpótlás csapatában játszott. Hozzá járnak a „törpék”, a 6,7,8,9 évesek is, akik egyszer csak beállítottak, hogy edzeni akarnak és kupákat nyerni, mint a nagyok. Volt köztük olyan beszédkibbas, dadogós kisfiú, aki annyira izgatott volt, hogy szinte egy percbe telt, míg kimondta, focizni akarok! Az U15-nek és az ifiknek én vagyok az edzőjük, de az ifi és a felnőtt mellé besegít nekem egy brazil fiatal, aki már tíz éve itt él Magyarországon, és Kispesten voltunk csapattársak a Honvédban. Sosem felejttem el, az első edzés után, azt mondta, hogy ez egy nagyon nagy lehetőség, mert ezek a gyerekek motiváltak, van egy konkrét cél előttük, amiért mindent

megtesznek. Fantasztikus bennük az akarás, a vágy.

– Nekem nem az az álmom, hogy edző legyek, hanem az, hogy felépítsek egy igazi csapatot. Egy olyat, amelyik feljut a dobogóra. Ez egy fantasztikus történet lehetne.